

ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ, ПОЧАТКОВОЇ, ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА
УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ОСВІТИ

II. RÁKÓCZI FERENC KÁRPÁTALJAI MAGYAR FŐISKOLA
PEDAGÓGIA, PSZICHOLÓGIA, TANÍTÓ, ÓVODAPEDAGÓGIA, OKTATÁS- ÉS
INTÉZMÉNYVEZETÉS TANSZÉK

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
«ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ»
для вступників на навчання
за освітнім ступенем «Магістр»,
спеціальністю
011 «Освітні, педагогічні науки»,
освітньо-професійної програми «Управління закладами освіти»
у 2023 році**

**ÍRÁSBELI FELVÉTELI FELADATOK
TÉMAKÖREI
«Általános pedagógia, Pszichológia és Oktatási intézményvezetés»
„Magiszteri” képzési szintre felvételizők számára**

**011 „Oktatás és pedagógia tudományok (Oktatási intézményvezetés)”
szakra**

БЕРЕГОВЕ/BEREGSZÁSZ
2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

«___» _____ 2022 р.

Голова приймальної комісії ЗУІ

_____ *С.С. Черничко*

JÓVÁHAGYTA

2022. _____ „___”

_____ *Csernicskó István,*
a II. RF KMF Felvételi Bizottságának elnöke

Розробники:

Викладачі кафедри педагогіки та психології ЗУІ імені Ференца Ракоці II:

Орос І.І.

Кучай Т.П.

Бергхауер-Олас Е.Л.

Тягур В.М.

Поллоі К.Д.

BEVEZETÉS/ ВСТУП

Az általános pedagógia, Pszichológia és Oktatási intézményvezetés írásbeli szaktárgyi vizsga feladatsorát a Középfokú oktatás (014) és a Tanító (013) alapszak alapozó szintű ismereteire, a pedagógusi mesterséghez szükséges kompetenciákat mérő, s az erre épülő adatbázis alapján állítjuk össze. Jelen füzettel a **Oktatás és pedagógia tudományok (Oktatási intézményvezetés)** szak MA (magiszteri) képzésébe jelentkező fiataloknak szeretnénk segítséget nyújtani azzal, hogy bemutatjuk a vizsga témaköreit, az írásbeli vizsgán előforduló típusfeladatokat.

A felvételi teszt megírására 90 perc áll a jelentkezők rendelkezésére. A vizsgán összesen 100 pont érhető el, melyből a sikeres teszthez minimum 60 pontot szükséges teljesíteni. A tesztek zárt és nyitott kérdéseket egyaránt tartalmaznak. A kérdések pontértéke a feladatok mellett megtalálható.

A feladatsorok a következő tantárgyak témaköreiből vannak összeállítva: általános pedagógia, neveléstörténet, bevezetés a pedagógus mesterségbe, didaktika, általános pszichológia, fejlődéslélektan és pedagógiai pszichológia és oktatási intézményvezetés. Az eredményesebb felkészülés érdekében tájékoztatónkban megtalálják a felvételi anyag tantárgyanként meghatározott témaköreit, és a felkészüléshez szükséges szakirodalom listáját is.

Перелік завдань для письмового предметного іспиту із загальної педагогіки, психології та управління навчальним закладом складається на основі базового рівня знань педагогічної спеціальності (бакалавр), компетентностей, необхідних для педагогічної професії, і бази даних, що базується на цьому. За допомогою цього буклету ми хочемо допомогти абітурієнтам, які вступають за освітнім ступенем «Магістр», спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки», освітньо-професійної програми «Управління закладами освіти» представивши основні теми іспиту та типи завдань, які можуть бути використані на вступному письмовому іспиті.

Для написання вступного тесту абітурієнтам виділяється 90 хвилин. Загалом на іспиті можна набрати максимум 100 балів, з них мінімум 60 балів потрібно для допуску до участі у вступному конкурсі. Тести містять як закриті, так і відкриті питання. Бали за кожне питання знаходяться біля завдань.

Комплекти завдань складено з дисциплін: загальна педагогіка, історія педагогіки, вступ до педагогічної майстерності, дидактика, загальна психологія, педагогічна психологія та управління закладами освіти. Для більш ефективної підготовки до вступу у програмі можна знайти головну тематику вступного матеріалу, визначені для кожного предмета, що включений у перелік, а також перелік необхідної для підготовки літератури.

A vizsgakérdések főbb témakörei
ТЕМАТИКА ВСТУПНОГО ІСПИТУ
ЗМІСТ ПРОГРАМИ
Általános pedagógia/Bevezetés a pedagógiába

1. A pedagógia fogalma. A pedagógia tárgya és feladatai. Pedagógiatudomány és pedagógiai gyakorlat. A pedagógia főbb kategóriái. A pedagógiai tudományok rendszere. A pedagógia filozófiai alapjai. A pedagógia tantárgyközi kapcsolatai. A pedagógia fő feladatai.

2. A pedagógia főbb kategóriái. A nevelés fogalma. Pedagógiai fogalmak definiálása: tanítás, oktatás, fejlesztés, képzés, pedagógiai folyamat.

3. A nevelés célrendszere. Nevelési célok, nevelési tartományok. A nevelés személyiségfejlesztésre gyakorolt hatása. A nevelés célja a modern pedagógiában. Az oktatás, mint a nevelés fő célja. része.

4. Az ukrajnai oktatási rendszer, annak célja, feladatai. Az ukrajnai oktatási rendszert szabályozó dokumentumok. Az oktatási intézmények típusai Ukrajnában. Oktatási kihívások Ukrajnában.

5. A pedagógus, mint a közoktatás szereplője. A pedagógiai tevékenység jellemzése. A kedvelt, eredményes pedagógusra jellemző tulajdonságok. A pedagógus pedagógiai elhivatottsága.

6. A pedagógiai tevékenység lényege, sajátosságai. A tanári munka humanisztikus jellege, alkotó jellege. A pedagógus társadalmi küldetése és szakmai funkciói. A szakmai tevékenység főbb típusai.

7. A pedagógus szakmai kompetenciája, szubjektivitása, pedagógiai készségei. Általános pedagógiai képességek. A pedagógus szakmai kompetenciája. A tanári tevékenység egyéni stílusa. A tanár általános és szakmai kultúrája.

8. A pedagógiai kommunikáció fogalma és feladata. A pedagógiai kommunikáció sajátosságai és követelményei. Kommunikációs problémák és azok megoldásai. Az iskoláskorú gyermekekkel való pedagógiai kommunikáció jellemzői.

ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ТА
ВСТУП ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

1. Поняття про педагогіку як науку. Основні етапи розвитку педагогіки. Предмет і завдання педагогіки. Педагогічна наука і педагогічна практика. Основні категорії педагогіки. Система педагогічних наук. Філософські основи педагогіки. Зв'язок педагогіки з іншими науками.

Аксіологічний підхід до вивчення педагогічних явищ. Педагогічні цінності. Основні завдання педагогіки.

2. Основні категорії педагогічної науки. Виховання у соціальному, широкому і вузькому педагогічному смислі. Навчання, освіта, розвиток, формування, педагогічний процес та ін. поняття педагогіки.

3. Поняття про мету виховання. Умови і фактори визначення мети виховання. Зародження та розвиток ідеї про всебічний розвиток особистості. Мета виховання в сучасній педагогіці. Освіта як найважливіша ланка реалізації мети виховання. Основні тенденції розвитку освіти.

4. Сучасна система освіти України, її мета, структура, принципи побудови. Основні документи, що регламентують освіту в Україні. Типи навчально-виховних закладів України. Актуальні проблеми в освіті.

5. Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності. Педагогічна діяльність як система. Професійно обумовлені вимоги до особистості педагога. Професійно-педагогічна направленість і педагогічне покликання вчителя.

6. Сутність і специфіка педагогічної діяльності. Гуманістична природа і творчий характер праці вчителя. Соціальна місія та професійні функції педагога. Основні види професійної діяльності.

7. Професійна компетентність учителя. Професійна етика та педагогічний такт вчителя. Загальні педагогічні здібності. Професійна компетентність педагога та її структура. Індивідуальний стиль діяльності вчителя. Загальна та професійна культура педагога.

8. Культура педагогічного спілкування. Педагогічна комунікація, її місце у професійній діяльності вчителя. Вимоги до педагогічного спілкування. Комунікабельність як професійна якість педагога. Бар'єри спілкування та шляхи їх подолання. Особливості педагогічного спілкування з дітьми шкільного віку.

Neveléstörténet

1. A neveléstörténet fogalma. A pedagógia mint önálló tudomány. A neveléstörténet tudomány-rendszer-tani helye. Az oktatás eredete. Az ókori nevelés.

2. Az intézményes nevelés első formái, az ókori kelet államai: Mezopotámia, Egyiptom, Kína, India. Nevelés az ókori Rómában. Az athéni és a spártai nevelés. Görög filozófusok a nevelésről. Szókratész, Platón, Arisztotelész. A római nevelés korszakai, azok jellemzői.

3. Középkori nevelés. Kolostori iskolák. Plébániai iskolák. Székesegyházi iskolák. Középkori egyetemek. Oktatás a reneszánsz korában. A humanizmus hatása a nevelésre. Lovagi nevelés. Az intézményes oktatás kialakulása Magyarországon.

4. Reformáció és ellenreformáció. A reformáció és a nevelés. Jezsuita iskolák. Luther Márton és Kálvin János. Az átmenet korszaka. John Locke és a gentleman-nevelés. Johannes Amos Comenius pedagógiai szintézise, Didactica Magna, Rousseau természetelvű pedagógiája.

5. Iskoláztatás és pedagógia a XIX. században. Herbart lélektani alapozású pedagógiája. A pozitívizmus hatása a pedagógiára. Auguste Comte. A "tökéletes élet pedagógiája" - Herbert Spencer. A pedagógia, mint önálló tudomány kialakulása.

6. Iskolaügy és pedagógia a XX. században. A pragmatizmus nevelésfelfogása. John Dewey pedagógiája. Eduard Claparède – a funkcionális nevelés. A reformpedagógia kialakulása. A radikális neveléskritika tárgya: Ellen Key. A "New School", a reformpedagógia első iskolamodellje. Maria Montessori pedagógiája, Georg Kerschensteiner, a munkaiskola alapítója.

7. A reformpedagógia fejlődésének második szakasza. A Waldorf-pedagógia. Celestin Freinet Modern Iskolája. Amerikai reformpedagógiai törekvések: Helen Parkhurst és a Dalton-plan, a Winnetka-plan pedagógiai alapelvei, a Progresszív Nevelési Társaság létrejötte. A Jena-plan, a reformpedagógia egyik záró szintézise.

8. A középkor és humanizmus (996-tól a XVII. századig). A magyar intézményes nevelés kezdetei. A világi nevelés.

9. A humanizmus hatása a nevelésre. Nevelési törekvések a reformáció és az ellenreformáció korában. A reformáció iskolaszervezési programja. Iskolaszervezés az ellenreformáció idején.

10. A jezsuiták. Pázmány Péter a katolikus oktatás megújítója. A tudományok első magyar összegzője: Apáczai Csere János.

ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ

1. Історія педагогіки як наука. Формування історії педагогіки, її місце серед інших наук, джерела. Походження виховання. Виховання в давній історії людства (до появи писемності).

2. Перші форми інституційного виховання, держави Стародавнього Сходу: Месопотамія, Єгипет, Китай, Індія. Античний світ: греки і римляни. Характеристика афінської та спартанської моделей, причини відмінностей. Грецькі філософи про мету, зміст і методіку виховання: Сократ, Платон, Аристотель. Характеристика римської культури виховання.

3. Середньовічна педагогіка. Бачення людини у християнстві. Заклади клерикальної освіти, зміст формування світогляду, система засобів. Виникнення університетів. Виховання у добу Ренесансу. Вплив гуманізму на теорію і практику виховання. Монастирські, приходські школи та школи

при соборах. Лицарське виховання. Формування угорського інституційного виховання.

4. Педагогіки Реформації та Контрреформації. Спільні та відмінні риси їх культури виховання. Заснування шкіл єзуїтами. Мартін Лютер. Жан Кальвін. Період педагогічного реалізму. Джон Лок: значення твору «Думки про виховання». «Велика дидактика» Яна Амоса Коменського. Жан-Жак Руссо як педагог-новатор.

5. Формування педагогічного мислення в ХІХ столітті. Педагогіка Йоганна Фрідріха Гербарта. Вплив позитивізму. Огюст Конт. Позитивістичний педагогічний світогляд Герберта Спенсера. Зародження і розвиток педагогіки як самостійної науки.

6. Педагогіка ХХ століття. Прагматизм і рух за навчання дітей. Джон Дьюї. Едуард Клапаред – теорія функціонального виховання. Рух за реформування педагогіки. Радикальна критика виховання Еллен Кей. Перший етап реформи педагогіки: «Нова школа» («New school») – перша шкільна модель реформаторської педагогіки, педагогіка Марії Монтесорі, Георг Кершенштайнер і трудова школа.

7. Другий етап реформи педагогіки: Вальдорфська педагогіка, концепція Селестен Френе, напрями в Сполучених Штатах (Віннетка-план, Дальтон-план, освітня спілка «Прогресивна»), радянські реформи в сфері виховання, Петер Петерсон і йсна-план.

8. Середньовіччя і гуманізм (з 996 року по ХVІІ століття). Перше сторіччя угорської школи. Розширення клерикальної та світської освіти.

9. Вплив гуманізму. ХVІ-ХVІІ століття. Освітні прагнення в добу Реформації та Контрреформації. Програма організації шкіл в добу Реформації. Програма організації шкіл в добу Контрреформації.

10. Роль ордену єзуїтів. Діяльність Петра Пазманя з організації навчальних закладів. Роль чернечого ордену Піари. Творець угорської енциклопедії: Янош Апацої-Черє.

Oktatási intézményvezetés

1. A menedzsment fontossága az oktatásban. Az oktatásmenedzsment történeti fejlődése. Menedzsment iskolák. Az oktatásmenedzsment központi kérdése. Az oktatásirányítás alapelvei és funkciói.

2. Az ukrajnai oktatási rendszer modelljei. A környezeti tényezők hatása az oktatásra. Az oktatási rendszer közigazgatása. Közpolitika és oktatás. Az európai oktatási modell. Az amerikai oktatási modell. A japán oktatási modell. Az állami középfokú oktatási intézmények irányítása. Oktatáspolitikai alapelvek. A középfokú oktatást irányító állami szervek, regionális irányítás. A középiskolai oktatás szervezeti keretei. Intézménytípusok: középiskola, szakiskola,

gimnázium, líceum, internátus, speciális iskola, szociális rehabilitációs iskola. Az iskolai vezetés. A tananyag tartalma, tananyagelemek.

3. Az iskolavezetés jellemzői. Szakmai döntések az intézményvezetésben. A közoktatás irányításának általános jellemzői. Ukrajna oktatáspolitikájának jellemzői. A közoktatási rendszer állami irányítási szervei, funkciói és szereplői. Az ukrajnai oktatási rendszer szerkezete. Az oktatás minőségének ellenőrzésére szolgáló rendszer.

4. Az oktatási intézmény, mint a vezetés tárgya. A pedagógiai rendszer felépítése. Nyílt és zárt iskolamodellek. A pedagógiai rendszer elemei. A közoktatási irányítás egyes szintjei: központi irányítás, területi irányítás, helyi irányítás.

5. Az intézményi szintű irányítás. Az intézményvezető főbb tevékenységei. Az adminisztrátor szerepe és funkciói az oktatási rendszerben. Az intézményvezetéshez szükséges képesítés. A tervezés, szervezés, motiváció és ellenőrzés, mint a menedzsment fő funkciói.

УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

1. Становлення та розвиток менеджменту в освіті Генезис поняття «управління» та «менеджмент». Історичні етапи розвитку науки «управління». Сучасні школи «управління». Особливості поняття «менеджмент освіти». Сутність менеджменту освіти та закономірності менеджменту освіти. Принципи, на яких будуються засади діяльності освітнього менеджменту. Функції менеджменту освіти.

2. Сучасні моделі освіти та система управління освітою в Україні Зовнішнє середовище, фактори прямої дії внутрішнього середовища, фактори опосередкованої дії внутрішнього середовища системи управління освітою. Державне управління системою освіти. Державна політика і галузі освіти. Європейська модель освіти. Американська модель освіти. Японська модель освіти. Державний характер управління системою загальної середньої освіти. Принципи освітньої політики в системі управління загальною середньою освітою. Державні органи управління середньою освітою, регіональні органи управління середньою освітою, державно-громадське управління освітою. Класифікація освітніх закладів: середня загальноосвітня школа, спеціалізована школа, гімназія, ліцей, колегіум, школа-інтернат, спеціальна загальноосвітня школа, школа соціальної реабілітації. Зміст внутрішкільного управління. Функціональні обов'язки керівників НЗ. Поняття зміст та структура навчального плану. Інваріативна частина навчального плану. Варіативна частина навчального плану.

3. Особливості управління закладами освіти Сутність підготовки та прийняття управлінських рішень в закладах освіти. Особливості та етапи

управлінського циклу. Особливості та значення інформаційного забезпечення процесу управління. Принципи освіти і політики України. Державні органи управління системою загальної середньої освіти. Державні органи управління системою вищої освіти. Державні органи управління системою професійної освіти. Структура та зміст освіти в Україні. Система моніторингу якості освіти та освітньої діяльності.

4. Освітній заклад, як об'єкт управління Сутність поняття та структура педагогічної системи. Класифікація педагогічних систем. Закрита відкрита педагогічні системи. Умови функціонування педагогічної системи. Загальні умови функціонування педагогічної системи. Специфічні умови функціонування педагогічної системи. Системо утворюючі фактори педагогічної системи. Зміст структурних елементів педагогічної системи: керуюча підсистема, керована підсистема. Об'єкт управління. Суб'єкт управління.

5. Управлінська діяльність керівника закладу освіти Зміст управлінської діяльності керівника закладу освіти. Роль та функції адміністратора в системі освіти. Вимоги до характерологічних особистих, професійних рис керівника. Особливості професійної підготовки керівника-менеджера освіти. Планування, організація, мотивація і контроль, як основні функції управлінської діяльності.

ÁLTALÁNOS PSZICHOLÓGIA

A pszichológia tárgya, feladatai és módszerei. Személyiség vonatkozásai a pszichológiában

1. A pszichológia fejlődése. Pszichológiai irányzatok, iskolák, ágazatok és fogalmak. A modern pszichológia tárgya, célkitűzései, jelentősége az emberi életben.

2. A központi idegrendszer működése és az emberi psziché.

3. A személyiség fogalma a pszichológiában. Nevezetes személyiségelméletek. A személyiség strukturális megközelítése.

Lelki folyamatok

4. Érzékelés és észlelés. Figyelem és emlékezet. Gondolkodás. Kreativitás és intelligencia. Képzelet. Motiváció.

5. Az érzelem fogalma. A különböző érzelmek jellemzői. A másik ember érzelmeinek megértése és az érzelmek kezelése. Empátia.

Érzelmi-akarati képességek, viselkedés és cselekvés. A személyiség, a nyelv és a tevékenység egyéni jellemzői

6. Érzelmileg kondicionált viselkedés és érzelmi típusok. Az érzelmi szféra szakmai, életkori, nemi és kóros jellemzői. Akarat. Képesség.

7. Érzelem és személyiség. Személyiségvonások és dimenziók. A személyiség tipológiai megközelítése, vérmérsékleti (temperamentum) típusok.
8. A figyelem, mint a szellemi tevékenység speciális formája.
9. A tanulás pszichológia alapjai. Nyelv és beszéd, pszicholingvisztika. Az egyén szocializációja.

ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Предмет, завдання і методи психології. Особистість у вимірах психологічної науки.

1. Розвиток психології. Психологічні напрями, школи і концепції. Предмет і завдання сучасної психології, її значення для життєдіяльності людини.

2. Центральна нервова система людини, її психіка і всесвіт у своїй єдності та самостійності.

3. Особистість у вимірах психологічної науки. Людська психіка. Біопсихічна підструктура особистості. Ментально-психічна підструктура особистості. Інтраіндивідуальна підструктура особистості: загальна характеристика.

Психічні процеси

4. Відчуття. Сприйняття. Пам'ять. Мислення. Креативність та інтелект. Уява. Мотивація.

5. Загальна характеристика емоцій та почуттів. Характеристика різних емоцій. Розуміння емоцій іншої людини та управління своїми емоціями. Характеристика різних почуттів.

Емоційно-вольова сфера людини, поведінка та емоційні типи. Індивідуально-типологічні властивості особистості, мова та діяльність.

6. Емоційно зумовлена поведінка та емоційні типи. Професійні, вікові, статеві та патологічні особливості емоційно-почуттєвої сфери особистості людини. Воля. Здібності.

7. Соціопсихічна підструктура особистості. Підструктура особистості «свідомість-самосвідомість».

8. Увага як особлива форма психічної діяльності

9. Основи психології діяльності. Основи психології навчання. Мова і мовлення. психолінгвістика. Соціалізація особистості.

FEJLŐDÉSLÉLEKTAN ÉS PEDAGÓGIAI PSZICHOLÓGIA

A fejlődéslelektan elméleti alapjai

1. A fejlődéslelektan mint tudomány. A fejlődéslelektan fő irányai. A fejlődés jellemzői az ontogenezisben.

A gyermek pszichológiai fejlődése születéstől az iskola végéig. Felnőttkor pszichológiája.

2. Az újszülött és a csecsemő pszichológiai fejlődésének jellemzői.
3. A kisgyermek- és óvodáskor pszichológiája.
4. A serdülőkor lélektani vonatkozásai.

Pedagógiai pszichológia általános kérdései. Az oktatás és nevelés pszichológiai vonatkozásai.

5. A felnőttkori életszakasz általános jellemzői. A felnőttkori pszichológiai fejlődés jellemzői.
6. Az oktatás és nevelés szociálpszichológiai és életkori vonatkozásai. A „problémás” serdülőkkel végzett munka jellemzői.
7. A pedagógus személyiségének pszichológiai portréja a pedagógiai tevékenység és a pedagógiai kollektíva összefüggésében. A pedagógiai kommunikáció jellemzői. Vezetési stílusok.

ВІКОВА ТА ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Теоретичні основи вікової психології.

1. Вікова психологія як наука. Основні напрямки зарубіжної та вітчизняної вікової психології. Характеристика розвитку психіки в онтогенезі.

Психічний розвиток дитини від народження до закінчення школи. Психологія дорослої людини.

2. Особливості психічного розвитку новонародженого та немовляти.
3. Психологія раннього дитинства та дошкільного віку.
4. Психологія підлітка та старшокласника.

Загальні питання педагогічної психології. Загальні питання психології виховання і навчання.

5. Загальна характеристика дорослого періоду життя. Особливості психічного розвитку дорослої людини.

6. Соціально-психологічні та вікові аспекти виховання, самовиховання, перевиховання та особливості роботи із важкими підлітками.

7. Психологічний портрет особистості педагога в контексті педагогічної діяльності та педагогічного колективу. Особливості педагогічного спілкування. Стиль керівництва.

Mintateszt

Általános pedagógia/ Neveléstörténet

1. Mi a pedagógia? (1p)

- a) A neveléstudomány azon területe, amely a személyiségfejlesztés elméleti és gyakorlati kérdéseivel foglalkozik;
- b) Az oktatás céljának, tartalmának, folyamatainak, módszereinek, szervezeti formáinak és eszközeinek fejlesztése;
- c) Alapvető oktatási modellek és módszerek elemzése, a köztük lévő kapcsolatok feltárása;
- d) Lelki jelenségekkel foglalkozó tudomány.

2. Mi határozta meg a pedagógia mint tudomány fejlődését? (1p)

- a) a tudomány és a technika fejlődése;
- b) a nevelés hangsúlyosabb szerepe a felnövekvő generáció életében;
- c) az életre való felkészítésének szükségessége;
- d) pedagógiai rendelkezések megfogalmazásának szükségessége.

3. A pedagógia fő feladata: (1p)

- a) tanácsadás, szabályok és javaslatok kidolgozása az oktatási folyamat megvalósításához;
- b) a személyiség fejlesztése, tanulmányozása nevelési módszerek segítségével;
- c) az oktatás és a nevelés problémáinak tanulmányozása;
- d) a társadalom fejlődésének tanulmányozása.

4. A felsorolt tudományágak közül melyik nem része a pedagógiának? (1p)

- a) Összehasonlító pedagógia;
- b) Didaktika;
- c) Neveléstörténet;
- d) Gyermeklélektan.

5. Nevezze meg a pedagógia azon területét, amely különböző országok oktatási rendszerét hasonlítja össze! (1p)

- a) gyógypedagógia;
- b) szociálpedagógia;
- c) összehasonlító pedagógia;
- d) pedagógiatörténet.

6. Az oktatás megszerzésének fő módja... (1p)

- a) oktatás;
- b) nevelés;
- c) fejlesztés;
- d) önképzés.

7. Az oktatás: (1p)

- a) tanári tevékenység, melynek célja az ismeretek átadása a tanulónak;
- b) a tanulók ismereteinek bővítése, világnézetük formálása, erkölcsi értékeiknek kialakítása, alkotói képességeiknek fejlesztése, készségek és képességek fejlesztése;

- c) a mennyiségi és minőségi folyamatok vizsgálata;
- d) önképzés.

8. Az oktatási és a nevelési módszerek kiválasztását számos tényező befolyásolja. Válassza ki, hogy a felsoroltak közül melyik nem hat a módszerek kiválasztására: (1p)

- a) a nevelés célja,
- b) a nevelés feladata,
- c) a tanulók neme,
- d) a tanulók életkora, szellemi fejlettsége és képességei.

9. A pedagógia tárgykörébe tartozik:... (1p)

- a) nevelés, oktatás, képzés, személyiségfejlesztés és -formálás;
- b) nevelés, oktatás, képzés, átképzés, önképzés, didaktika, önképzés;
- c) nevelés, képzés, oktatás;
- d) aktivitás, kreativitás, gyakorlati elsajátítás

10. A felsoroltak közül melyik nem tartozik a tanulási stílusok közé? (1p)

- a) verbális;
- b) szenzoros;
- c) a szocializációs;
- d) auditív

11. Mint minden tudománynak, a pedagógiának is vannak tudományterületei. A felsoroltak közül melyik foglalkozik az oktatás elméletével, tartalmával, elveivel, módszereivel, eredményeivel? (1p)

- a) Neveléstörténet
- b) Nevelésméletek
- c) Általános pedagógia
- d) Didaktika

12. Mire fókuszálnak a plébániai iskolákban? (1p)

- a) gramatika, diktámen, komputusz;
- b) olvasás és éneklés
- c) filozófia, teológia és jog
- d) matematika, írás, olvasás

13. A reneszánsz gyermekkép jellemzői (1p)

- a) a gyermekkort sajátos értékekkel bíró időszakként kezelték
- b) mini felnőttként kezelték őket
- c) a gyermeket általában nem tartották igazán értékes lénynek
- d) oktatási ötleteket mutattak be.

14. A felsoroltak közül melyik nem jellemző a gentleman-nevelésre? (1p)

- a) Erős, egészséges test
- b) Erényes, vallásos lélek
- c) Udvariasság, udvariasság a nőekkel való bánásmódban
- d) Gyakorlati készségek

15. Kinek a nevéhez fűződik az oratoriánus mozgalom? (1p)

- a) Jan Comenius
- b) Filippo Neri
- c) Erasmus
- d) Ellen Kay

16. Kik vagy mik volt a védák? (1p)

- a) Indiai papok
- b) Felsőoktatási intézmény
- c) Ősi indián nyelven írt szent könyvek
- d) Vallási szertartások

17. Az alábbi állítások közül melyik állítással ért egyet? (1p)

- a) földrajzórakon előfordulhat esztétikai nevelés;
- b) esztétikai nevelés csak rajzórán lehetséges;
- c) esztétikai nevelés csak zeneórákon lehetséges;
- d) a nevelési-oktatási intézményekben nem az esztétikai nevelés áll a középpontban.

18. Ki a szerzője az *Emil, avagy a nevelésről* című pedagógia regénynek?(1p)

- a) Jean-Jacques Rousseau
- b) Apáczai Csere János
- c) Heinrich Pestalozzi
- d) Comenius

19. A pedagógiai folyamat, pedagógiai rendszer, pedagógiai tevékenység, pedagógiai cselekvés... (1p)

- a) az egymással összefüggő fogalmak lineáris rendszere;
- b) logikai fogalomsor, ahol minden fogalom az előzőből következik;
- c) szinonimák, amelyek mindegyike ugyanarra az oktatási jelenségre utal;
- d) a sokszínű alkotótevékenységet jellemző antonimák.

20. A nevelés alapja - tevékenységek. Az aktivitás és a képesség nem válnak el egymástól, a képességek a tevékenység hatására alakulnak ki az emberben. Melyik definíció a helyes? (1p)

- a) „... a gyereknek nincs ilyen vagy olyan képessége.”
- b) „... a gyermek nem gyakorolta megfelelően a szükséges tevékenységeket ezt a képességet, vagy nem gyakorolták vele ezt a tevékenységet.”

20. A nevelés alapja – a tevékenység. Az aktivitás és a képesség nem válnak el egymástól, a képességek a tevékenység hatására alakulnak ki az emberben. Melyik definíció a helyes? (1p)

- a) „... a gyereknek nincs ilyen vagy olyan képessége.”
- b) „... a gyermek nem gyakorolta megfelelően a képességhez szükséges tevékenységeket, vagy nem gyakorolták vele ezt a tevékenységet.”

21. Az alábbi válaszok közül melyik jelöl általános nevelési célt? (1p)

- a) erkölcsi nevelés;
- b) értelmi nevelés;
- c) testnevelés;
- d) szexuális nevelés.

22. Válassza ki a helyes állítást: (1p)

- a) A legkevésbé hatékony módszer a negatív tanári megerősítés;
- b) A leghatékonyabb módszer a tanár közömbössége;
- c) A tanári megerősítés módszerei közül a negatív hatásosabb, mint a közömbös;
- d) A tanári megerősítés módszerei közül a negatív a leghatékonyabb.

23. Mivel foglalkozik a szociometria: (1p)

- a) közfeladatokkal kapcsolatos kérdésekkel;
- b) az értékelés kérdéseivel;
- c) a szimpátia kérdéseivel;
- d) az egyéni jellemzőkkel és kapcsolatokkal.

24. Az alábbi állítások közül melyik igaz? (1p)

- a) földrajzórán nem fordítanak hangsúlyt a világnézeti nevelésre;
- b) világnézeti nevelés minden tanórán megvalósulhat;
- c) világnézeti nevelés csak történelemórákon lehetséges;
- d) világnézeti nevelés nem formálható.

25. Az alábbi lehetőségek közül melyik nem tartozik a pedagógia tudományterületei közé? (1p)

- a) iskolaszervezetten;
- b) gyógypedagógia;
- c) teológia;
- d) szociálpedagógia.

26. Mint minden tudománynak, a pedagógiának is megvannak a saját részterületei. Melyik foglalkozik: a pedagógiai eszmék és intézmények fejlődésével, az oktatási gyakorlattal, az oktatáspolitikai tanulmányozásával a különböző időszakokban? (1p)

- a) Nevelélmélet;
- b) Neveléstörténet;
- c) Általános pedagógia;
- d) Didaktika.

27. Az órán kívüli foglalkozásokhoz nem tartoznak a...: (1p)

- a) tehetséggondozó foglalkozások
- b) sportversenyek
- c) korrepetálás
- d) osztályfőnöki óra

28. Válassza ki a tevékenységek megszervezésének módszereit (1p)

- a) értékelési és önértékelési módszer
- b) tanítási módszer, gyakorlat

- c) a követelmények, utasítások, ellenőrzés módja
- d) verseny

29. A felsoroltak közül melyik nem tartoznak a tanulási stílusok közé? (1p)

- a) vizuális
- b) auditív
- c) vonzó
- d) verbális

30. Belső hajtóerők alkotják, amelyek a tanulót a tanárral való együttműködésre, a tanulási folyamatban való aktív részvételre készítik. Növeli az eredményességet. Mi ez?

- a) tananyag
- b) oktatás
- c) motiváció
- d) alaptanterv

31. Az egyiptomi nevelés célja (1p)

- a) az egyén sokoldalú nevelése
- b) készségek fejlesztése
- c) fiúk és lányok testi-lelki nevelése
- d) a gyermeknek mielőbb felnőtté kell válnia.

32. Párosítási feladat (1p)

1. bráhmanok	a) leigázott őslakók
2. kszatriák	b) árja közrendűek
3. vaiszják	c) papok
4. páriák	d) katonai előkelők

33. Az alábbiak közül melyik Rousseau munkája? (1p)

- a) Didactica Magna
- b) Emil, vagy a nevelésről
- c) Egyetemes Tanács
- d) A tanítások rendszere, vagy a keresztény nevelés

34. Hogy hívták Maria Montessori első óvodáját? (1p)

- a) Óvoda
- b) Gyermekotthon
- c) Gyermekek háza („Casa dei Bambini”)
- d) Új Iskola

35. Válassza ki a helyes állítást: (1p)

- a) A pedagógus és a tanuló között állandó kapcsolat van, amely akkor sem szakad meg, ha nincsenek együtt
- b) A pedagógus és a tanuló között kapcsolat van, amely csak az oktatási folyamat során valósul meg
- c) A pedagógus és tanuló között nincs kapcsolat

d) A pedagógus és a tanuló között olyan kapcsolat áll fenn, amely kilépve az iskolából megszűnik.

36. A készségek és képességek fejlesztése, a tudományos világkép kialakítása, a kommunikációs készségek fejlesztése. Ez az... (1p)

- a) Ézelmi nevelés;
- b) Értelmi nevelés;
- c) Testnevelés;
- d) Esztétikai nevelés.

37. Válassza ki a helyes választ: (1p)

- a) A nevelési módszereket két nagy csoportra osztják: közvetlen és közvetett
- b) az oktatás módszereit két nagy csoportra osztják: a családi és iskola
- c) a nevelési módszereket két nagy csoportra osztjuk: a fizikai és lelki
- d) az oktatási módszerek nincsenek csoportosítva.

38. Az alábbi állítások közül melyik nem befolyásolja a nemzeti nevelés alakulását? (1p)

- a) óvodai nevelési intézmény, iskola
- b) család
- c) genetikai tényező
- d) csoportok, tömegkommunikáció

39. A társadalmi mobilitás lehet... Válassza ki a helyes választ! (1 pont)

- a) családi – szomszédsgái
- b) kultúrán belüli – kultúraközi
- c) egylépcsős – többlépcsős

40. A felsoroltak közül melyik nem a Montessori-pedagógia eszköze? (1p)

- a) Tankönyvek, gyakorlati füzetek;
- b) Térképek, színes ceruzák;
- c) Hengerek, rudak, 9 tábla;
- d) Különböző méretű csipkék, szalagok, kockák.

OKTATÁSI TEVÉKENYSÉG IRÁNYÍTÁSA AZ OKTATÁSI INTÉZMÉNYBEN

1. Mi a vezetés funkciója: (1p)

- a) Minden olyan tevékenység, amit a vezetőnek meg kell tennie.
- b) Alapszabály, a menedzsment alapjai, melyek ismerete lehetővé teszi a hatékony irányítást.
- c) A beosztottak feladatainak meghatározása a szervezet működése érdekében.
- d) Az oktatási intézmény vezetőjének és az intézmény más képviselőinek az oktatási intézmény alkalmazottaira gyakorolt hatás, befolyás, a hatékony munkavégzés és az intézmény eredményes működése érdekében.

2. Az oktatási rendszer mely komponensét nem biztosítja közvetlenül a törvény? (1p)

- a) Szakmai és műszaki
- b) Iskolán kívül
- c) Óvoda

d) Posztgraduális

3. Nevezze meg a tervezési munka főbb típusait! (1p)

- a) Stratégiai
- b) Taktikai
- c) Működési
- d) A fentiek mindegyike

4. A tervezés: (1p)

- a) Azon politikai, társadalmi és természeti tényezők összessége, amelyek hatást gyakorolnak az oktatási intézmények létrejöttére, működésére és fejlődésére;
- b) Az elérni kívánt eredmények meghatározása, az eredmények elérésének módjai és módszerei;
- c) A nevelési-oktatási intézmény munkájának általánosított jellemzői.
- d) Egy rendszer rendbetételének folyamata; az egyes részekre gyakorolt hatás, melyek az adott rendszer teljes működésére hatással vannak.

5. Melyik állami intézmény rendelkezik rendeletalkotási joggal? (1p)

- a) Ukrajna Miniszteri Kabinetje, Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma;
- b) Elnök, Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériumam, az oktatási intézmény vezetője;
- c) Szülői tanács, szakszervezeti bizottság, pedagógiai tanács;
- d) Egyik válasz sem helyes.

6. Nevezze meg a fő vezetési stílusokat! (1p)

- a) Tekintélyelvű, demokratikus
- b) Liberális, vezetői
- c) keresztény, muszlim
- d) Autokratikus, demokratikus, laisser fair.

7. Nevezze meg a pedagógiai értekezletek típusait! (1p)

- a) Problematikus
- b) Összegző
- c) Operatív
- d) A fentiek mindegyike

8. Melyek a módszertani munka főbb formái? (1p)

- a) Konzultációk, kiállítások, iskolai konferenciák;
- b) Szakmai továbbképzések, kirándulások, módszertani csoportok;
- c) Egyéni önképzés, részvétel a módszertani munkacsoportban, szemináriumokon, konferenciákon, egyéb pedagógiai rendezvényeken.
- d) Továbbképző tanfolyamok

9. Az alábbi törvények közül melyek nem hatnak közvetlenül az oktatásra? (1p)

- a) Ukrajna oktatási törvénye
- b) Ukrajna felsőoktatási törvénye
- c) Ukrajna törvénye az óvodai nevelésről
- d) Ukrajna törvénye a vállalkozói tevékenységről

10. A vezetés stratégiai célja: (1p)

- a) Új irányítási technológiák alkalmazása
- b) A szervezet vezetése
- c) Az A és a B változat is helyes
- d) A szervezet működésének hosszútávú biztosítása

11. Jelölje meg, az iskolai ellenőrzés típusait! (1p)

- a) Aktuális, kollektív, önkontroll
- b) Frontális, tematikus
- c) Interjúk lebonyolítása, csapatellenőrzés, óralátogatás
- d) Módszeres, kollektív

12. Milyen oktatásirányítási rendszerek vannak? (1p)

- a) Központosított államigazgatási rendszer, decentralizált államigazgatási rendszer, állami;
- b) Állami civil
- c) Civil állami
- d) Decentralizált államirányítási rendszer, központosított államrendszer

13. Az oktatási intézményekben zajló módszertani munka nem más, mint...: (1p)

- a) A tanári kar speciálisan szervezett tevékenysége, amely megteremti a feltételeket a pedagógus képességeinek fejlesztéséhez
- b) A pedagógusok és a tanulók közös tevékenysége, amely a tanulók képességeinek, magatartási szokásainak fejlesztésére irányul.
- c) A társadalmi tevékenység egy fajtája, amely az egyén személyiségére gyakorol hatást.
- d) Az iskola igazgatójának és helyetteseinek tevékenysége az innovatív technológiák bevezetésével kapcsolatban

14. Az ellenőrző funkció a következő: (1p)

- a) A szervezet működése során megvalósuló tevékenységek eredményeinek tanulmányozása és összehasonlítása a tervezett eredményekkel
- b) A vezetők céltudatos hatása/befolyása az oktatási intézmény alkalmazottaira, a hatékony munkavégzés érdekében a kitűzött céloknak megfelelően
- c) A csapattagok helyének, szerepének, feladatainak meghatározása, összhangban a szervezet céljaival
- d) A kitűzött célok, a jövőben kívánatos eredmények megfogalmazása, ezek elérésének lépései, módszerei

15. A legjobb pedagógiai tapasztalat az: (1p)

- a) A pedagógus által a nevelő-oktató munka során megszerzett ismeretek, készségek és képességek összessége
- b) A pedagógiai elvek és eszközök kreatív, aktív elsajátítása és alkalmazása a pedagógusi tevékenység során, figyelembe véve a konkrét szituációt, a tanulók egyéni sajátosságait és a tanulócsoportot
- c) További tantárgyak oktatásmódszertanának elsajátítása, rendszeres tájékozódás az új módszertani innovációkról, a tudományos-kutatási képességek fejlesztése
- d) Az oktatási intézmény legjobb pedagógusi tapasztalatainak általánosítása

16. A tájékoztató értekezlet célja: (1p)

- a) Tájékoztatás a nevelési-oktatási intézmény aktuális helyzetéről
- b) A szükséges információk átadása a beosztottnak
- c) Problémák megbeszélése és kollektív döntéshozatal
- d) A munka összegzése, értékelése meghatározott időtartamra, vagy bizonyos munka elvégzése után

17. Ezen szintek vagy csoportok közül melyik nem része az oktatásirányítási rendszernek? (1p)

- a) Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma
- b) Oktatási intézményvezetők
- c) A körzeti államigazgatási szervek vagy városi végrehajtó bizottságok oktatási osztályai
- d) Támogatók és mecénások szövetsége

18. Határozza meg a nevelési-oktatási intézmény ellenőrző funkciójára vonatkozó rendelkezéseket (1p)

- a) Ellenőrzés nélkül az oktatási intézmény nem működhet
- b) Az ellenőrzés nem korlátozódhat csak felügyeletre
- c) Az ellenőrzésnek nagy hozzáértéssel kell megvalósulnia
- d) Minden válasz helyes

19. Milyen vezetési stílusban hagyják figyelmen kívül a vezetőt, nem tartják be az utasításait, (1p)

- a) Demokratikus
- b) Liberális
- c) Tekintélyelvű
- d) Laisser fair

20. Mi a jelenlegi oktatásirányítási rendszer Ukrajnában? (1p)

- a) Központosított (centralizált)
- b) Átmeneti (decentralizáltról állami civilre)
- c) Állami civil
- d) Civil állami

**PSZICHOLÓGIA (ÁLTALÁNOS PSZICHOLÓGIA,
FEJLŐDÉSLÉLEKTAN ÉS PEDAGÓGIAI PSZICHOLÓGIA)**

1. Az alábbiak közül melyik pszichológiai irányzat? (1p)

- a) gestalt pszichológia
- b) általános lélektan
- c) fejlődéslélektan
- d) klinikai pszichológia

2. A felsoroltak közül melyik foglalkozik az egészséges felnőtt ember lelki működéseinek alapjelenségeivel, a megismerő folyamatok pszichológiájával az érzékeléstől a gondolkodásig, az érzelmekkel és a motivációval? (1p)

- a) személyiségpszichológia
- b) fejlődéslélektan

c) iskolapszichológia d) általános lélektan

3. Mely iskolához tartozott J. Locke? (1p)

a) würzburgi iskola b) budapesti iskola
c) német iskola d) angol asszociációs iskola

4. Az alábbi fogalom bevezetése köthető a würzburgi iskolához: (1p)

a) néplélektan programja b) nem szemléletes lelki történések
c) frenológia d) fenomenológia

5. Melyek a behaviorizmus központi fogalmai? (1p)

a) vágy és motiváció b) ingerek és válaszok
c) érzékelés és észlelés d) tudat és tudattalan

6. Kinek a nevéhez köthető a behaviorizmus kialakulása? (1p)

a) E. L. Thorndike b) J. B. Watson
c) G. Th. Fechner d) J. Müller

7. Mi a feltételes reflex két összetevője? (1p)

a) feltételes inger és feltételes válasz b) feltétlen inger és feltétlen válasz
c) feltétlen inger és feltételes válasz d) semleges inger és feltétlen válasz

8. Mi a diszkrimináció? (1p)

a) ingerek megkülönböztetése b) kialvásos gátlás
c) általánosítás d) averzív kondicionálás

9. A behaviorista tanuláselmélet amerikai előfutárai az alábbi teória megalkotói voltak: (1p)

a) operáns kondicionálás b) klasszikus kondicionálás
c) próba-tanulás d) látens tanulás

10. Az alábbiak közül ki nem gestalt pszichológiai kutató? (1p)

a) W. Köhler b) K. Lewin
c) F. Galton d) K. Koffka

11. Mely kifejezéssel társítaná a következő meghatározást: "a befejezetlen cselekvés nyomán fennmaradó feladati feszültség javítja a felidézést"? (2p)

a) kváziszükséglet b) mezőelmélet
c) Zeigarnik-jelenség d) Pygmalion-effektus

12. Melyik pszichológiai irányzatot jellemzi a következő gondolat: "a módszer nemcsak lelki betegek, hanem egészséges emberek tudattalanná vált lelki történéseinek feltárására is alkalmazható. A páciens feladata, hogy hagyja gondolatait szabadon áramlani, mindent mondjon el, ami eszébe jut" ? (2p)

a) kognitív pszichológia b) viselkedéstan
c) pszichoanalízis d) gestalt pszichológia

13. Melyek azok a receptorok, amelyek a bőr felületén helyezkednek el és a kívülről jövő ingerek felvételére szolgálnak? (1p)

a) interoceptorok b) proprioceptorok
c) viszceroceptorok d) exteroceptorok

14. Melyik kifejezéssel párosítaná a következő meghatározást: a valóság torz tükröződése? (2p)

a) hallucináció b) kontrasztcsalódás
c) optikai csalódás d) illúzió

15. Melyik kifejezéssel párosítaná a következő meghatározást: az egyének úgy szemlélik a felidézett képet, mintha a tárgy maga előttük lenne, mintegy lefényképezik azt, éppúgy képesek, maguk elé is idézni, mintha előtte lefotózták volna azt? (2p)

- a) recens emléknym b) permanens emléknym
c) hipermnézia d) eidetikus memória

16. Az alábbiak közül melyik nem formai (alaki) gondolkodási zavar? (1p)

- a) a gondolkodás kóros felgyorsulása b) a gondolkodás kóros meglassulása
c) a gondolkodás szerkezeti szétesése d) kényszerképzetek

17. Az alábbiak közül melyik nem tartozik a gondolkodás tartalmi zavarai közé? (1p)

- a) kényszerképzetek b) túlértékelt eszme
c) téves eszme (doxasma) d) katatónia

18. Sigmund Freud személyiség szerkezetét meghatározó elméletében milyen elv szerint működik az Ego? (1p)

- a) vágyfantázia b) realitáselv
c) valóságelv d) örömelv

19. Az alábbiak közül melyik nem tartozik a kretschmeri leki alkati típusokhoz? (1p)

- a) ciklotim b) oktomorfikus
c) szkizotim d) vizkózus

20. A Hippokratész-féle temperamentumtípusok egyike, jellemzősen "vérmes" megnyilvánulással. Melyik ez? (2p)

- a) melankolikus b) szangvinikus
c) kolerikus d) flegmatikus

21. Az alábbi felsorolt nevek közül melyiket kötné Jean Marc Itard kutatásaihoz? (1p)

- a) Maugli b) Victor, az aveyroni vadfiú
c) Amala és Kamala, a két farkaslány d) Oxana Malaya, a kutyalány

22. Válassza ki az alábbiak közül, melyik legfontosabb feladata az emberré válás előzményeinek és folyamatának, az emberi pszichikum kialakulásának, illetve a törzsejlődés vizsgálata! (2p)

- a) ontogenezis b) filogenezis
c) tudatébredés d) aktuálgenezis

23. Melyik kifejezés illik a következő definícióhoz? Közvetítő folyamat, az újszülött készsége, mely anyjuk illatának, hangjának, majd 3-5 hónaposan az édesanyja arcának felismerésére irányul. (2p)

- a) szociális kompetencia b) szocializáció
c) szociális referencia d) szociális tanulás

24. Az alábbi kutatók közül ki mondta: "a fejlődésből fakadó konfliktusok előre bejósolhatók, elkerülhetetlenek, törvényszerűen következnek be, így a fejlődés tagolását teszik lehetővé"? (2p)

- a) H. Wallon b) M. Mahler
c) M. Klein d) J. Piaget

25. A születés utáni első bio-szocio-pszichológiai átmenet részeként megjelenik a szociális mosoly, nagyjából mikorra tehető? (1p)

- a) 1 hetes kor b) 1 hónapos kor
c) 2,5-3 hónapos kor d) 6 hónapos kor

26. Mi a juxtapozíció fogalommagyarázata? (2p)

- a) funkcióöröm
b) átlátszóság
c) aránytalan alakok a rajzokon; a gyerek a bennefoglalás adekvát ábrázolására nem képes
d) transzparencia

27. Melyik nevelési stílusra jellemző: a szülők a tekintélynek való engedelmességre helyezik a hangsúlyt, és büntetést alkalmaznak az engedelmesség kikényszerítésére? (1p)

- a) demokratikus
- b) korlátozó
- c) autoriter
- d) laissez-faire

28. A felsoroltak közül melyik tartozik a jutalmazás típusaihoz? (1p)

- a) vizuális
- b) kommunális
- c) kumulatív
- d) személyi

29. Mit jelent a Pygmalion-effektus kifejezés? (1p)

- a) szerep eljátszása
- b) társas hatás
- c) leíró statisztika
- d) önbeteljesítő jóslat

30. Melyik oktatási elméletben találkozhatunk a következő fogalmakkal: a tananyag újszerű átadása, ellentmondásos adatok közlése, a diákok hibázási lehetőségének engedése? (2p)

- a) problémamegoldás a belátás útján
- b) felfedeztető oktatás
- c) humanisztikus elmélet
- d) Gestalt-elmélet

ПРИКЛАД ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ, ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ ТА

ВСТУП ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

1. Що таке педагогіка? (16)

- a) Наука про виховання, що займається теоретичними та практичними питаннями розвитку особистості;
- б) Наукова розробка мети, змісту, процесів, методів, організаційних форм та засобів освіти;
- в) Аналіз базових моделей та методик виховання, виявлення взаємозв'язків між ними;
- г) Наука, що займається духовним життям, духовними явищами.

2. Що визначило розвиток педагогіки як науки? (16)

- a) прогрес науки і техніки;
- б) збільшення ролі виховання молодих поколінь у розвитку суспільства;
- в) потреба у підготовці людини до життя;
- г) необхідність сформулювати певні педагогічні положення.

3. Основним завданням педагогіки є: (16)

- a) розробка порад, правил і рекомендацій щодо реалізації навчального процесу;
- б) вияв, вивчення й обґрунтування закономірностей і законів формування та розвитку людської особистості, розробка на цій основі теорії та методики виховання;
- в) вивчення проблем навчання і освіти людей;
- г) дослідження механізмів, закономірностей засвоєння людиною суспільного розвитку.

4. Яка з цих наук не є частиною педагогіки? (16)

- a) Порівняльна педагогіка;
- б) Дидактика;
- в) Історія педагогіки;
- г) Дитяча психологія.

5. Назвіть педагогічну галузь, яка займається порівнянням систем освіти різних країн. (16)

- а) спеціальна педагогіка;
- б) соціальна педагогіка;
- в) порівняльна педагогіка;
- г) історія педагогіки.

6. Головним способом здобуття освіти є... (16)

- а) навчання;
- б) виховання;
- в) розвиток;
- г) саморозвиток.

7. Освіта – це: (16)

- а) процес діяльності вчителя, спрямований на передачу знань учневі;
- б) процес і результат засвоєння учнями систематизованих знань, формування на їх основі наукового світогляду, моральних та інших рис особистості, розвиток її творчих здібностей, а також набуття умінь та навичок;
- в) взаємопов'язаний процес кількісних і якісних змін, яких зазнають люди протягом певного часу;
- г) робота людини над самовдосконаленням.

8. На вибір методики як у процесі освіти, так і у процесі виховання впливає дуже багато факторів. Виберіть, який із запропонованих варіантів не є впливаючим фактором. (16)

- а) мета виховання,
- б) завдання виховання,
- в) стать учнів,
- г) вік учнів, їх розумовий розвиток та здібності.

9. До основних педагогічних категорій належать... (16)

- а) виховання, освіта, навчання, розвиток і формування особистості;
- б) виховання, освіта, навчання, перевиховання, самоосвіта, дидактика, самовиховання;
- в) виховання, навчання, освіта;
- г) діяльність, творчість, практичне відтворення.

10. Який із запропонованих варіантів не належить до типів навчання? (16)

- а) вербальне;
- б) сенсорне;
- в) процес соціалізації;
- г) аудитивне

11. Як і кожна наука, педагогіка має свої структурні компоненти, які часто називають науковими галузями. Яка з них займається процесом, змістом, принципами, рівнями, методиками і результатами виховання? (16)

- а) Історія педагогіки
- б) Теорія педагогіки
- в) Загальна педагогіка
- г) Дидактика

12. Зміст навчання в парафіяльних школах? (16)

- а) граматики, диктамен, компутус
- б) читання і спів
- в) філософія, теологія і право
- г) математика, писання, читання

13. Характеристика образу дитини в період ренесансу? (16)

- а) дитинство яке керували як період з особливими цінностями
- б) керували ними як міні дорослими
- в) не вважали дітей цінними істотами
- г) представляли виховні ідеї сьогоднішньому розумінні

14. Перед Вами цілі виховання джентльмена. Яка з них зайва? (16)

- а) Сильне, здорове тіло
- б) Доброчесна, релігійна душа
- в) Ввічливість, чемність у поведженні з жінками
- г) Практичні навички

15. З чийм іменем пов'язане заснування та поширення руху ораторіанців? (16)

- а) Ян Коменський
- б) Філіппо Нері
- в) Еразм
- г) Еллен Кей

16. Хто або що таке веди? (16)

- а) Індійські священики
- б) Вищий навчальний заклад
- в) Священні книги, написані давньоіндійською мовою
- г) Релігійні обряди

17. Яке з поданих нижче тверджень є правильним? (16)

- а) естетичне виховання можливе і на уроках географії
- б) естетичне виховання можливе тільки на уроках малювання
- в) естетичне виховання можливе тільки на уроках музики
- г) на естетичне виховання не акцентують увагу у навчальних закладах

18. Засади виховання, які називасмо «негативним вихованням» охарактеризовані у праці «Еміль або Про виховання». Хто автор цієї праці? (16)

- а) Жан-Жак Руссо
- б) Янош Апацої Черє
- в) Генріх Песталоцці
- г) Comenius

19. Педагогічний процес, педагогічна система, педагогічна діяльність, педагогічна дія — це... (16)

- а) лінійний рід взаємозумовлених понять;
- б) логічна послідовність понять, де кожне наступне впливає із попереднього;
- в) синоніми, кожний з яких стосується одного і того ж явища виховання;
- г) антоніми, які характеризують різнобічну творчу діяльність.

20. Основа виховання - діяльність. Діяльність та здібність не відокремлюються один від одного, здібності формуються у людини під впливом діяльності. Яке визначення є правильним? (16)

- а) «... у дитини немає тієї чи іншої здібності.»!
- б) «... дитина не практикувала належно діяльність яка потрібна для даної здібності, або не практикували цю діяльність з нею.»

21. Яка з нижче перерахованих відповідей позначає загальну виховну мету? (16)

- а) моральне виховання;
- б) інтелектуальне виховання;
- в) фізичне виховання;
- г) сексуальне виховання.

22. Оберіть правильне твердження: (16)

- а) Найменш ефективним методом є негативне підтвердження вчителя
- б) Найефективнішим методом є байдуже підтвердження вчителя
- в) Серед методів підтвердження вчителя негативне є більш ефективним за байдуже
- г) Серед методів підтвердження вчителя найефективнішим є негативне

23. Типи запитань багатогранного соціометричного дослідження: (16)

- а) питання стосовно громадських функцій
- б) питання сто воно типів оцінювання
- в) питання, що виявляють симпатію
- г) питання стосовно індивідуальних властивостей та здібностей

24. Яке з поданих нижче тверджень є правильним? (16)

- а) виховання світогляду неможливе на уроках географії
- б) виховання світогляду можливе на всіх уроках
- в) виховання світогляду можливе тільки на уроках історії
- г) виховання світогляду не можна сформувати

25. Який із запропонованих нижче варіантів не належить до наукових галузей педагогіки? (16)

- а) шкільна педагогіка
- б) лікувальна педагогіка
- в) теологія
- г) соціальна педагогіка

26. Як і кожна наука, педагогіка має свої структурні компоненти, які часто називають науковими галузями. Яка з них займається: вивченням розвитку педагогічних ідей та установ, освітньо-виховних практик, політики у сфері освіти в різні історичні періоди? (16)

- а) Теорія педагогіки
- б) Історія педагогіки
- в) Загальна педагогіка
- г) Дидактика

27. Позаурочним елементом освіти не є: (16)

- а) заняття з розвитку талантів
- б) спортивні змагання
- в) репетиторство
- г) урок класного керівника

28. Оберіть методи організації діяльності (16)

- а) метод оцінки та самооцінки
- б) метод навчання, практики
- в) метод вимоги, доручення, перевірки
- г) змагання

29. Який із запропонованих варіантів не належить до стилів навчання? (16)

- а) візуальний
- б) слуховий
- в) привабливий
- г) вербальний

30. Стимулювання, заклик до виконання певної дії. Відіграє роль не тільки у навчанні, але й у його виборі та підтриманні подальшого навчального процесу. Підвищує продуктивність та результативність учнів. Що це? (16)

- а) навчальний план
- б) виховання
- в) мотивація
- г) норма

31. Мета виховання в Єгипті (16)

- а) Різнобічне виховання особи
- б) навчання писарів
- в) тілесно-духовне виховання хлопців та дівчат
- г) дитина повинна якнайшвидше стати дорослою

32. Поєднайте! (16)

- 1. брахмани   а) мігранти
- 2. кшатрії   б) аборигени
- 3. вайші   в) священники
- 4. парії   г) військові офіцери

33. Який з перерахованих нижче є твором Руссо? (16)

- а) Didactica Magna
- б) Еміль, або про виховання
- в) Універсальна рада
- г) Система навчань, або християнське виховання

34. Як називався перший дитсадок у Марії Монтессорі? (16)

- а) Дитячий садок
- б) Заради дітей
- в) Дім для дітей (Casa dei Bambini)
- г) New School

35. Оберіть правильне твердження для освітніх відносин: (16)

- а) Між вихователем та учнем існують такі постійні відносини, які не перериваються навіть тоді, коли вони не разом
- б) Між вихователем та учнем існують такі відносини, які виявляються тільки у безпосередніх виховних ситуаціях
- в) Нема відносин між вихователем та учнем
- г) Між вихователем та учнем існують такі відносини, які перериваються після закінчення школи

36. Розвиток умінь і здібностей, формування наукового світогляду, розвиток комунікаційних здібностей – є характерним для: (16)

- а) Емоційного виховання;
- б) Інтелектуального виховання;
- в) Фізичного виховання;
- г) Естетичного виховання

37. Виберіть правильну відповідь: (16)

- а) методи виховання поділяються на дві великі групи: прямий та непрямий
- б) методи виховання поділяються на дві великі групи: родинний та шкільний
- в) методи виховання поділяються на дві великі групи: фізичний та духовний

г) методи виховання не поділяються ні на які групи

38. Яке з нижче перерахованих тверджень не має впливу на формування національного виховання? (16)

а) дошкільний навчальний заклад, школа

б) родина

в) генетичний фактор

г) групи, масова комунікація

39. Перед Вами цілі виховання джентльмена. Яка з них зайва? (16)

а) Сильне, здорове тіло

б) Доброчесна, релігійна душа

в) Ввічливість, чемність у поведженні з жінками

г) Практичні навички

40. Який із перерахованих засобів не є матеріалом педагогіки М.Монтесорі? (16)

а) Підручники, практичні зошити

б) Карти для розвитку розрізнення кольорів

в) Скриньки-цокоталки, музичні інструменти, дзвіночки

г) Шнурки, стрічки, кубики різного розміру.

УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

1. Функція управління це? (16)

а). Все те, що повинен робити суб'єкт управління стосовно об'єкта управління

б) Основне правило, основні теорії управління, знання яких дозволяє здійснювати ефективне управління

в) Визначення ролі та місця кожного члена колективу у досягненні мети організації

г) Цілеспрямований вплив керівника та інших суб'єктів закладу освіти на працівників закладу освіти з метою спрямування їх на ефективну діяльність закладу освіти

2. Яка складова системи освіти не забезпечена законом прямої дії? (16)

а) Професійно-технічна

б) Позашкільна

в) Дошкільна

г) Післядипломна

3. Назвіть основні види планувальної роботи. (16)

а) Стратегічний

б) Тактичний

в) Оперативний

г) Все перераховане

4. Планування це: (16)

а) Сукупність політичних, соціальних і природних факторів, які мають великий вплив на створення, функціонування та розвиток закладу освіти

б) Визначення результатів, які бажано отримати, шляхів і методів досягнення результатів

в) Узагальнена характеристика роботи закладу освіти, що акцентує увагу на життєвих особливостях. Специфіці роботи закладу освіти на різних етапах функціонування

г) Процес приведення певної системи у порядок; вплив на деякі деталі для функціонування певної системи

5. Яка державна інституція має право видавати нормативні документи? (16)

- а) Кабінет Міністрів України, Міністерство освіти і науки України
- б) Президент, Міністерство освіти і науки України, керівник навчального закладу
- в) Батьківський комітет, профспілковий комітет, педагогічна рада
- г) Все неправильно

6. Назвіть основні стилі керівництва. (16)

- а) Авторитарний, демократичний
- б) Ліберальний, лідерський
- в) Християнський, мусульманський
- г) Авторитарний, демократичний, ліберальний, лідерський

7. Назвіть типи ділових нарад, які проводяться в закладах освіти. (16)

- а) Проблемні, інструктивні
- б) Підсумкові
- в) Оперативні
- г) Все вище перераховане

8. Які основні форми методичної роботи? (16)

- а) Консультації, виставки, шкільні конференції
- б) Стажування, екскурсії, міжрайонні методичні об'єднання
- в) Індивідуальна самоосвітня робота, участь у метод -об'єднаннях, семінарах, конференціях, педагогічних читаннях
- г) Курси підвищення кваліфікації

9. Які із перерахованих законів не є законами прямої дії в галузі освіти? (16)

- а) Закон України «Про освіту»
- б) Закон України «Про вищу освіту»
- в) Закон України «Про дошкільну освіту»
- г) Закон України «Про підприємницьку діяльність»

10. Мета стратегічного управління це: (16)

- а) Застосування нових технологій управління
- б) Управління діяльністю організації
- в) Правильні відповіді а і б
- г) Забезпечення функціонування організації у продовж тривалого часу

11. Вкажіть групу, в якій зазначено види внутрішкільного контролю. (16)

- а) Поточний, колективний, самоконтроль
- б) Фронтальний, тематичний
- в) Проведення бесід, бригадна перевірка, вибіркоче відвідування уроків
- г) Методичний, колективний

12. Які є системи управління освітою? (16)

- а) Централізована державна система управління, децентралізована державна система управління, державно-громадська, громадсько-державна
- б) Державно-громадська
- в) Громадсько-державна
- г) Децентралізована державна система управління, централізована державна система управління

13. Методична робота у закладі освіти – це: (16)

- а) Спеціально організована діяльність педагогічного колективу, що створює умови для підвищення майстерності педагога
- б) Способи спільної діяльності педагогів та учнів, спрямованої на формування в учнів навичок і звичок поведінки

- в) Вид суспільної діяльності, який може впливати на особистість у певному напрямі
- г) Діяльність директора школи та його заступників по впровадженню інноваційних технологій

14. Контрольна функція полягає: (16)

- а) У вивченні результатів діяльності, функціонування організації та співставлення їх із запланованим
- б) У цілеспрямованому впливові керівників на інших суб'єктів закладу освіти з метою спрямування їх на ефективну діяльність відповідно до прийнятих планів
- в) У визначенні ролі та місця кожного члену колективу у досягненні мети діяльності цієї організації
- г) У визначенні результатів, які бажано отримати у майбутньому, шляхів і методів досягнення цих результатів

15. Передовий педагогічний досвід – це: (16)

- а) Сукупність знань, умінь і навичок, набутих учителем у процесі навчально-виховної роботи
- б) Творче, активне засвоєння і реалізація вчителем у практичній діяльності засобів і принципів педагогіки з урахуванням конкретних умов, особливостей дітей, учнівського колективу
- в) Освоєння методики викладання додаткових предметів, систематичне інформування про нові методичні розробки, оволодіння науково-дослідними навичками
- г) Узагальнення досвіду кращих вчителів закладу освіти

16. Метою інструктивної наради є: (16)

- а) Отримання інформації про поточний стан справ у закладі освіти
- б) Передача необхідної інформації підлеглим
- в) Обговорення проблем і прийняття колективного рішення
- г) Підведення підсумків роботи за певний час, чи після виконання певної роботи

17. Який з цих рівнів чи груп не входить у систему управління освітою? (16)

- а) Міністерство освіти і Науки України
- б) Керівники закладів освіти
- в) Відділи освіти районних державних адміністрацій або міськвиконком
- г) Об'єднання спонсорів та меценатів

18. Визначити положення про контролюючу функцію закладу освіти (16)

- а) Без контролю функціонування закладу освіти не можливе
- б) Контроль не може зводитися лише до перевірок
- в) Контроль повинен здійснюватися з високим рівнем компетентності
- г) Всі відповіді вірні

19. В якому стилі управління керівника ігнорують, не виконують його вказівок та команд (16)

- а) Демократичний
- б) Ліберальний
- в) Авторитарний
- г) Лідерський

20. Якою в Україні на сучасному етапі є система управління освітою? (16)

- а) Централізована
- б) Перехідна від (децентралізованої до державно-громадської)
- в) Державно-громадська

г) Громадсько-державна

ПСИХОЛОГІЯ (ЗАГАЛЬНА, ВІКОВА ТА ПЕДАГОГІЧНА)

1. Що є напрямком у психології? (1б)

- а) Гештальтпсихологія
- б) Загальна психологія
- в) Вікова психологія
- г) Клінічна психологія

2. Яка із перелічених галузей психології займається з основними явищами духовного функціонування здорової дорослої людини, когнітивними функціями від сприйняття до мислення, та емоційною і мотиваційною сферою? (1 б)

- а) психологія особистості
- б) вікова психологія
- в) шкільна психологія
- г) загальна психологія

3. Якої школи психології був засновником Дж. Локк ? (1б)

- а) вюрцбургська школа
- б) будапештська школа
- в) німецька школа
- г) англійська асоціативна школа

4. Введення якого терміну належить Вюрцбургській школі? (1б)

- а) програма народної психології
- б) інтроспекція
- в) френологія
- г) феноменологія

5. Які основні поняття біхевіоризму? (1б)

- а) прагнення та мотивація
- б) стимул та реакція
- в) відчуття та сприймання
- г) свідоме та несвідоме

6. Хто був засновником біхевіоризму? (1б)

- а) Е.Л. Торндайк
- б) Д.Б. Уотсон
- в) Г.Т. Фехнер
- г) Й. Мюлер

7. Які основні компоненти умовного рефлексу? (1б)

- а) безумовні рефлекси і безумовні реакції
- б) умовні рефлекси та умовні реакції
- в) безумовні рефлекси і умовні реакції
- г) нейтральні рефлекси і безумовні реакції

8. Що розуміють під терміном «відчуття дискримінації»? (1б)

- а) здатність сприймати відокремлено два подразника, що наносяться одночасно
- б) здатність гальмувати подразнення
- в) здатність узагальнювати подразнення
- г) зворотня кондиціювання

9. Біхевіористська теорія навчання базується на: (1б)

- а) теорії оперантного кондиціювання
- б) теорії класичного кондиціювання
- в) теорії спроб і помилок
- г) теорії латентного навчання

10. Із наведених видатних дослідників, хто не належав до гештальтпсихології? (1б)

- а) В. Кйолер
- б) К. Левін
- в) Ф. Галтон
- г) К. Коффка

11. До якого терміну належить таке визначення: « психологічний ефект, котрий полягає у тому, що людина краще запам'ятовує матеріал, що стосується незавершених справ, ніж тих, що вже добігли кінця»? (2б)

- а) Квазі-потреби
- б) теорія поля Курта Левіна
- в) Ефект Зейгарнік
- г) Ефект Пігмаліона

12. Який напрям у психології характеризується наступним висловлюванням: Дослідження в галузі психопатології та психіатрії зумовили потребу вивчення ролі і дій неусвідомлюваних чинників, що визначають потреби й потяги особистості, її поведінку? (2б)

- а) Когнітивна психологія
- б) Біхевіоризм
- в) Психоаналіз
- г) Гештальтпсихологія

13. Рецептори шкіри, що сприймають подразнення із зовнішнього середовища – це: (1б)

- а) інтерорецептори
- б) пропріоцептори
- в) вісцерорецептори
- г) екстерорецептори

14. До якого терміну можна віднести таке визначення: викривлене, хибне сприймання дійсності? (2б)

- а) галюцинація
- б) апперцепція
- в) парестезія
- г) ілюзія

15. Якому терміну відноситься таке визначення: «вид зорової пам'яті, характерною здатність чітко, точно і детально, без труднощів пам'ятати і відновлювати образи зорові баченого протягом досить тривалого часу» (2б)

- а) процесуальна пам'ять
- б) образна пам'ять
- в) гіпермнезія
- г) ейдетична пам'ять

16. Який з перелічених типів розладів мислення не відноситься до розладів за темпом перебігу асоціацій? (1б)

- а) патологічне прискорене мислення
- б) сповільнене мислення
- в) ментизм
- г) несистематизоване, чуттєво-образне мислення (параноїдне)

17. Що не належить до розладу мислення? (1б)

- а) збільшення кількості асоціацій
- б) резонерство
- в) марення
- г) ступор

18. Згідно теорії З. Фрейда, про функціонування психіки в термінах її структурної організації, за яким принципом функціонує Его? (1б)

- а) принцип фантазії бажань
- б) принцип реальності
- в) принцип гідності
- г) принцип задоволення

19. Які з перерахованих нижче термінів не відносяться до типології Кречмера? (1б)

- а) астенік
- б) екоморфний
- в) пікнік
- г) атлетик

20. Про якого типу темпераменту йдеться (згідно типології Гіппократа-Галена): людина із сильною, врівноваженою, рухливою нервовою системою, для якої властива висока швидкість реакцій? (2б)

- а) меланхолік
- б) сангвінік
- в) холерик
- г) флегматик

21. Хто був об'єктом досліджень Жан Марк Ітара? (1 б)

- а) Мауглі
- б) Віктор із Аверона
- в) Амала і Камала, дівчини-вовки
- г) Оксана Малая, дівчина-собака

22. Історичний розвиток як окремих видів і систематичних груп організмів, органічного світу в цілому та психіки людства в процесі еволюції – це: (2б)

- а) онтогенез
- б) філогенез
- в) становлення свідомості
- г) овогенез

23. Позитивної емоційно-дійової реакції новонародженого (посмішка, інтенсивні рухи ніжками та ручками, гуління) на появу дорослого, особливо на голос матері, її обличчя, дотики та запах – це: (2б)

- а) соціальна компетенція дитини
- б) соціалізація дитини

в) соціальна референтність дитини

г) соціальне навчання дитини

24. Хто висловлювався так про особливості розвитку дитини: «Розвиток когнітивних процесів тісно переплетене з емоційним і особистісним розвитком, при цьому емоції з'являються в психічній житті дитини раніше всього іншого. Емоції мають надзвичайно важливе значення в психічному розвитку дитини, за допомогою їх відбувається спілкування дитини в соціумі»? (2б)

а) А. Валлон

б) М. Малер

в) М. Клайн

г) Ж. Піаже

25. Першою соціальною емоцією, першим соціальним жестом є усмішка дитини у відповідь на розмову з нею дорослого. Вона свідчить, що малюк виокремив об'єкт (дорослого), спрямував на нього свою активність. Коли це відбувається? (1б)

а) на першому тижні

б) на 1 місяці

в) у 2,5-3 місяці

г) у 6 місяців

26. «Дитина не відтворює у своїх малюнках реальність як він це бачить: він відтворює це так, як він знає, що він є.» Про який етап розвитку дитячого малюнку іде мова в даному висловлюванні? (2б)

а) етап «випадкового реалізму»

б) етап «розчарованого реалізму»

в) етап «інтелектуального реалізму»

г) етап «візуального реалізму»

27. Всі рішення приймають батьки, які вважають, що дитина в усьому повинен підкорятися їх волі, авторитету. Про який стиль батьківського виховання йдеться? (1б)

а) демократичний

б) хаотичний

в) авторитарний

г) ліберальний

28. Із перелічених висловлювань який є типом нагороди? (1б)

а) візуальна

б) комунікативна

в) кумулятивна

г) особистісна

29. Що означає ефект Пігмаліона або ефект Розенталя? (1б)

а) це терапевтичний груповий процес, в якому використовується інструмент драматичної імпровізації для вивчення внутрішнього світу людини

б) історія розвитку психологічних подій

в) сукупність умов існування людини у суспільстві

г) психологічний феномен, який полягає в тому, що в очікуванні реалізації пророцтва визначається характер особистості, яка своїми діями провокує самоздійснення пророцтва.

30. В якому із теорій педагогічної психології зустрічаються такі поняття: передача навчального матеріалу в стислій формі, розкриття суперечливих даних, дозволено студентам помилятися? (2б)

- а) когнітивна теорія навчання
- б) експериментальна теорія
- в) гуманістична теорія навчання
- г) Гештальт-теорія

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ПЕДАГОГІКА

1. Аймедов К.В. Загальна педагогіка та історія педагогіки : підручник / К.В. Аймедов, В.В. Бабієнко, В.А. Бабієнко, В.В. Сторож. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2014. – 352 с.

2. Акпинар Л.Е. Інтерактивні технології навчання в початковій школі: Навчальний посібник / Л. Е. Акпинар. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2014. – 288 с.

3. Василевич Л.Ф. Прийняття рішень за умов конфлікту та невизначеності середовища : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Л.Ф. Василевич, І.І. Юртин. – К. : [Київ. ун-т ім. Б. Грінченка], 2013. – 128 с.

4. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. Підручник за модульнорейтинговою системою навчання. 2-ге вид. / С.С. Вітвицька – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 384 с.

5. Вишневський О. І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки / О.І. Вишневський. – 3 є вид., доопр. і доп. – К. : Знання. – 2008. – 568 с.

6. Крившенко Л. П., Сысоева М. Е. Педагогика : учебник для бакалавров. – М., 2015. – 488.

7. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. / Н. П. Волкова. – Вид. 4-те, стер.– Київ : Академвидав, 2012. – 615 с. – 978-617-572-033-2.

8. Духнович О.В. (2003). Народна педагогія. Історія української школи і педагогіки : хрестоматія. О.В. Духнович; Упор. О.О.Любар. К. : Знання, с. 200-205.

9. Канішевська Л.В. Теоретичні аспекти формування професійної компетентності майбутнього педагога / Л.В. Канішевська // Теоретикопрактичні аспекти виховної роботи в різних соціальних інститутах : зб. наук, пр. – К. :ІПВ НАПН України, 2012.– Кн. 1. – С. 40–48.

10. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. /А. І. Кузьмінський. – Вид. 2-е, стер. – Київ : Знання, 2011. – 486 с. –978-966-346-854-9.
11. Кучерявий О.Г. Педагогіка: особистісно-розвивальні аспекти : навчальний посібник / О.Г. Кучерявий. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2014. –440 с.
12. Максименко В.П. Дидактика : курс лекцій / В.П. Максименко. Хмельницький : ХМЦНП, 2013. – 223 с.
13. Малафійк І.В. Дидактика новітньої школи : Навчальний посібник / І.В.Малафійк. – К.:Видавничий Дім «Слово», 2015. — 632 с.
14. Оржеховська В. М. Технології розбудови виховної системи загальноосвітнього навчального закладу : навчально-методичний посібник / В. М. Оржеховська, Т. Є. Федорченко. – Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. – 172 с.
15. Освітні реформи : місія, дійсність, рефлексія : [моногр.] / за ред.: В. Кремень, Т. Левовицький, В. Огнев'юк, С. Сисоєва. – К.: Едельвейс, 2013. – 460 с.
16. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник (2007). З. Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В.Семенова та ін. 3-є вид., переробл., доповн. К. : Знання, 495 с.
17. Педагогіка: практикум: навч. посіб. / Г. Х. Яворська, О. П. Ноздрова ; за заг. ред. д-ра пед. наук, проф. Г. Х. Яворської. – Одеса: Букаєв Вадим Вікторович [вид.], 2014. -169 с.
18. Фіцула М. М. Педагогіка: навч. посіб. / М.М. Фіцула. – Вид. 3-є, перероб. і доп. – Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2010. – 230 с. – 966-7224-60-0.
19. Фіцула М. М. Педагогіка : навч. посіб. / М. М. Фіцула. – Вид. третє, перероб. і допов. – Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2013. – 230 с. – 966-7224-60-0.
20. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / М. М. Фіцула. – 2-ге вид., доп. – Київ : Академвидав, 2014. – 456 с. – 978-617-572-068-4.
21. Шинкарук В.Д., Сопівник Р.В., Сопівник І.В. (2015). Теорія та історія соціального виховання в зарубіжних країнах . Київ, УП «Компринт», 256.
22. Ягупов В. В. Педагогіка: Навч. посібник. – К. : Либідь, 2002. – 560 с..

Ajánlott irodalom

1. Андрійчук В., Бауер Л. Менеджмент. Прийняття рішень і ризик : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2008. 316 с.

2. Васильев Ю.С. Экономика и организация управления вузом: учебник / Ю.С. Васильев, В. В. Глухов, М. П. Федоров ; под ред. В. В. Глухова. СПб. : Лань, 2004. 608 с
3. Егоршин А.Л. Менеджмент, маркетинг и экономика образования: Учебное пособие. Н. Новгород: НИМБ, 2001. 624 с.
4. Каленюк І.С. Економіка освіти: навчальний посібник. Київ: 2005. 316 с.
5. Куклін О.В. Економічні аспекти вищої освіти: навчальний посібник. Київ: Знання України, 2008. 331 с.
6. Мороз І. В. Менеджмент і маркетинг освіти: навчально- методичний посібник. Київ: Освіта України, 2006. 144 с.
7. Ніколаєнко С.М. (2019). Керівник закладу освіти (організаційно-педагогічні та правові основи управлінської діяльності) : підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. К. : НУБіП України, 408 с.
8. Управління загальноосвітньою школою в сучасних умовах / за ред. І. Л. Лікарчука. Київ: Вид. О. М. Ешке, 2003. 312 с.
9. Управління шкільним бюджетом: навчальний посібник / В. Громовий, О. Ковальчук, Т. Оленич, Л. Паращенко, Ю. Шукевич; за заг. ред. С. Калашнікової. Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2012.- 243 с.
10. Черновол-Ткаченко Р. І. Техніка управлінської діяльності. Харків : Вид. група «Основа», 2013. 272 с.
11. Даниленко Л.І. Модернізація змісту, методів управлінської діяльності директора загальноосвітньої школи Київ: Логос, 2002. 140с.
12. Менеджмент: Навчальний посібник С.І. Михайлов, Т.І. Балановська, О.С. Степасюк, О.П. Гоголя та ін. Київ: НУБіП України, 2010. 536 с.
13. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: навчальний посібник Київ Знання 2006. 365с.
14. Czike Bernadett: Bevezetés a pedagógiába. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 1996.
15. Kozma Béla: Pedagógia I-II. Comenius Bt., Pécs, 2001.
16. Kron, Friedrich W.: Pedagógia, Osiris Kiadó, Budapest, 2003.
17. Bábosik István: A modern nevelés elmélete. Bp., 1997
18. Nahalka István: Hatékony tanulás, Budapest, 2006.
19. Mészáros István–Pukánszky Béla–Németh András: Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetében. Osiris Kiadó, Bp., 2002.
20. Németh András–Pukánszky Béla: A pedagógia problémátörténet. Gondolat Kiadó, Budapest, 2004.
21. Trencsényi László: Nevelés- és iskolaelméleti gyakorlatok. OKKER 2000.

22. Zrinszky László: Nevelélmélet, Műszaki Kiadó, 2002.

23. Pukánszky Béla - Németh András
Neveléstörténet. Pedagógia, nevelés/Nevelés- és iskolatörténet
(neveléstörténet). 2005. Osiris Kiadó.

Интернет-ресурси

1. МОН України. URL : <http://www.mon.gov.ua>.

2. Нормативно-правове і програмно-методичне забезпечення організації навчального процесу в ЗНЗ України. URL : <http://www.znz.edu-ua.net>.

3. Освіта. URL : [www. http://www.osvita.org.ua](http://www.osvita.org.ua)

4. Офіційний сайт TIMSS. URL : [www. http://timss.bc.edu/](http://timss.bc.edu/)

5. Офіційний сайт Центру моніторингу столичної освіти. URL:
<http://www.monitoring.in.ua>

6. Український центр оцінювання якості освіти URL:
[http://www.testportal.gov.ua/index.php/ text/statistik/](http://www.testportal.gov.ua/index.php/text/statistik/)

Pszichológia

1. Варій М.Й. Загальна психологія. Центр учбової літератури, Київ, 2007.

2. Вольнова Л.М. Загальна психологія. Методичні рекомендації для самостійної та індивідуальної роботи студентів. – К. : НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2014. – 95 с.

3. Максименко С.Д., Зайчук В.О., Клименко В.В., Соловієнко В.О. Загальна психологія : підручн. для студ. вищ. навч. закладів /; за заг. ред. акад. С. Д. Максименка. – К. : Форум, 2000. – 543 с.

4. Скрипченко О.В., Долинська Л.В., Огороднійчук З.В. та [ін.]: Загальна психологія : навч. посіб. /– К. : Каравела, 2012. – 464 с.

5. Волошина В.В., Долинська Л.В., Ставицька С.О., Темрук О.В. Загальна психологія : практикум : навч. посібник. – К. : Каравела, 2011. – 280 с.

6. М'ясоїд П. А: Загальна психологія : навч. посібник / П. А. М'ясоїд. – [3-те вид., випр.]. – К. : Вища школа, 2004. – 487 с.

7. Павелків Р. В. Загальна психологія / Р. В. Павелків. – К. : Кондор, 2009.– 576 с.

8. Зелінська Т.М., Михайлова І. М. Практикум із загальної психології : навч. посібник / – К. : Каравела, 2010. – 272 с.

9. Приходько Ю.О. Психологічний словник-довідник : навч. посібник / Ю. О. Приходько, В. І. Юрченко. – К. : Каравела, 2012. – 328 с.

10. Савчин М. В. Загальна психологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. В. Савчин. – К. : Академвидав, 2011. – 464 с. – (Альма-матер).
11. Цимбалюк І. М., Загальна психологія. Модульно-рейтинговий курс для студентів вищих навчальних закладів / І. М. Цимбалюк, О. Ю. Яницька. – К. : ВД «Професіонал», 2004. – 304 с.
12. Заброцький М.М., Павелків Р.В. Педагогічна психологія. Навч.посібник. / М.М. Заброцький, Р.В. Павелків – Рівне, 2003. – 297 с
13. Кононенко О.Л. Соціально-емоційний розвиток особистості. – К.: Освіта, 1998. – 255 с.
14. Костюк Г.С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості. – К.: Радянська школа, 1989. – 608 с.
15. Котирло В.Л. Початковий період у навчанні школярів. – К.: Знання, 1985. – 48 с.
16. Кутішенко В. П. Психологія розвитку та вікова психологія: практикум: навч. посіб. / В. П. Кутішенко, С. О. Ставицька. – К.: Каравела, 2009. – 448 с.
17. Лисянська Т. М. Педагогічна психологія: Навч. посіб. — К., 2002. - 212 с.
18. Лисянська Т. М. Педагогічна психологія: навч. посіб. / Таїсія Миколаївна Лисянська. – [2-ге вид., випр. і доп.]. – К.: Каравела, 2012. – 264 с.
19. Максименко С.Д. Основи генетичної психології. – К.: НПЦ Перспектива, 1998.
20. Павелків Р.В. Дитяча психологія: Навч. посібник. / Р.В. Павелків – Київ-Рівне, 2006. – 525 с
21. Поліщук В.М. Вікова і педагогічна психологія – Суми: Університетська книга, 2010. – 352с.
22. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посібник / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук та ін. – К., 2012.
23. Видра О.Г. Вікова та педагогічна психологія. Навч. посіб.. – К, 2011.
24. Заброцький М.М. Основи вікової психології. Навч. посібник. – Тернопіль, 2009.
25. Токарева Н. М. Шамне А. В. Вікова та педагогічна психологія : навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів] / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – Київ, 2017 – 548 с.